

Arbetsmarknadsdepartementet

LOs yttrande remiss EU-kommissionens förslag till en sjätte revidering av CMRD

LO ställer sig positiv till den sjätte revideringen av CMRD. LO stödjer även rådgivande kommitténs tidigare uttalanden till denna remiss angående de berörda ämnena kobolt, PAH, 1,4-dioxan och svetsrök. Det med några kompletterande kommentarer.

Angående svetsrök anser LO anses att det bör vidtagas ytterligare åtgärder genom att direkt fastställas ett generisk yrkeshygienisk gränsvärde (OEL) för inandningsbart och respirabelt damm gällande dessa ämnen. Sett till svetsångor det krävas justeringar även på andra ställen utöver alla OEL-krav i CMRD och CAD som är specifika för svetsångor. Vidare anser LO att den föreslagna tiden för implementering satt till sex år gällande svetsångor är alldeles för lång tid. Tiden bör kortas ned till mer normala ramen på två till fyra år. Långa implementeringstider hjälper sällan omställningsprocessen utan tenderar snarare bidra till motsatsen och försvårar den.

I nu lagda förslag har kommissionen valt att inte längre inkludera ämnet isopren som tidigare föreslogs, tvärtemot rådgivande kommitténs yttrande från 19 september 2023. Kommissionen menar att ett nytt gränsvärde skulle enbart minimalt bidra till färre arbetsrelaterad cancer eftersom det är för få arbetare som exponeras av ämnet idag. LO vänder sig emot den argumentationen eftersom argumentet inte håller över tid. Det som räknas som få exponerade idag kan snabbt förändras över tid, utifrån hur industrier utvecklas där eventuella nya användningsområden för ämnet kan uppkomma. På sikt kan detta ge stora konsekvenser för framtida arbetare, en risk vi kan minimera genom att agera redan nu. De cancerframkallande egenskaper har tydligt påvisats i djurstudier, därför är det viktigt att fastställa ett EU-gränsvärde för att skydda arbetstagare redan idag som riskeras utsättas för ämnet. Dessutom har endast ett fåtal medlemsstater nationella gränsvärden för isopren, vilket är ytterligare ett argument för att anta ett gränsvärde på EU-nivå.

Vidare vet vi att brandmannayrket har omkvalificerats av IARC som verkar inom WHO. Yrket är nu klassat som högriskyrke av WHO på grund av den höga exponeringsrisken för cancerframkallande ämnen. Därför anser LO, i enighet med EFS rekommendation, att även

kommissionen ska gå på WHO:s linje och inkludera brandmän som ett skyddat yrke i direktivtexten. Det finns tydliga slutsatser i forskning kring orsakssamband mellan yrkesmässig exponering som brandman till att drabbas av olika cancerformer. Därför bör yrket antas som skyddat yrke av kommissionen. Exponeringen som en brandman utsätts för under ett yrkesliv är komplex. Inte sällan blir det en giftig cocktail av många olika ämnen, vilka som enskilda var för sig redan är farliga, exempelvis PAH, asbest och PFAS.

Slutligen påminner LO om vikten av eliminering alternativt målet med att ersätta farliga kemikalier med säkrare alternativ, som bästa sätt för förebyggande åtgärderna på arbetsplatsen. LO understryker också att kvinnliga arbetstagare är kraftigt underrepresenterade i forskningen om hälsorisker i samband med exponering för kemikalier på arbetsplatsen. På samma sätt kan felaktiga antaganden om de arbeten som många kvinnliga arbetstagare utför, leda till att deras hälsa och säkerhet förbises. Det är därför viktigt att kommissionen särskilt fokuserar på könsskillnader, i detta och i framtida initiativ, för att förbättra alla arbetstagares skydd mot kemiska risker. Då arbetstagare ofta utsätts för en blandning av farliga ämnen på arbetsplatsen bör även multipel exponering beaktas, vilket nämndes här ovan angående brandmäns exponering.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Johan Lindholm

Lena Persson
Handläggare